

V I Lenin

Ultimatum från det revolutionära Riga

De tyska tidningarna, som vanligtvis ägnar mycket uppmärksamhet åt vad som händer i Balticum, berättar följande lärorika faktum. Vid Rigas tekniska högskola går det likadant till som vid andra högre läroanstalter: studentmötena har förvandlats till politiska sammankomster. Studenterna håller på att organisera sig som en stridbar revolutionär kraft. Liberala högfärdsblåsor rynkar på näsan och muttrar i skägget med anledning av regeringens svaghet. Men i Livland har herrar godsägare haft det så besvärligt, att de resolut tagit itu med att organisera en väpnad vakt som skydd för sina gods, eftersom de inte litar på regeringen som inte kan göra något vare sig åt bönderna, arbetarna eller studenterna. De baltiska baronerna organiserar ett inbördeskrig på allvar — de lejer hela förband direkt, beväpnar dem med fina repetergevär och posterar ut dem på sina vidsträckta egendomar. Och så visade det sig att en del av medlemmarna i de tyska studentkorporationerna i Balticum gick med i sådana förband! De lettiska och ryska studenterna förklarade naturligtvis bojkott mot dessa svartahundrade-anhängare i studentuniform och tillsatte dessutom en särskild kommission för undersökning av studentdeltagandet i godsägarnas svarta hundraden. Två medlemmar av denna kommission skickades ut på landet för att samla upplysningar bland bönderna. Regeringen arresterade båda delegaterna och befordrade dem till fängelset i Riga.

Då reste sig de lettiska och ryska studenterna. Ett väldigt möte samlades. Man antog en mycket bestämd resolution. Av rektorn för tekniska högskolan som inbjudits krävde man att åtgärder omedelbart skulle vidtagas för att befria de arresterade. Resolutionen avslutades med ett direkt ultimatum: om de arresterade inte hade släppts inom tre dagar vid ett angivet klockslag, så skulle studenterna med hjälp av rigaarbetarna ta till alla medel för att befria dem.

Guvernören var vid denna tid inte i Riga, han hade rest till Petersburg för att försöka skaffa sig fullmakter som generalguvernör. Den tillförordnade guvernören blev rädd och ”slingrade sig undan” på ett diplomatiskt sätt. Han kallade till sig rektorn och de båda arrestanterna (så berättar Vossische Zeitung av den 20 oktober nya stilen) och frågade de sistnämnda, om de visste att deras handlingar var olagliga. Dessa svarade naturligtvis, att de inte såg något olagligt med dem. Då rekommenderade den tillförordnade guvernören, skulle en Rigatidning ha meddelat, dem enträget att avhålla sig från så olagliga handlingar och — släppte båda fria.

”I studenternas ögon”, tillägger sorgset korrespondenten som är förtjust i de baltiska baronerna, ”och i den massas ögon som står bakom dem har regeringen böjt sig för ett ultimatum. Och inte heller utomstående observatörer kunde undgå att få samma intryck.”

Proletarij nr 23, den 31 (18) oktober 1905

V. I. Lenin, *Samlade verk*, 5:e ry. uppl., b. 12, sid. 19-20